

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Chov skotu

Kód modulu

41-m-3/AH55

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

(odborný) teoreticko–praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

H (EQF úroveň 3)

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

41 - Zemědělství a lesnictví

Komplexní úloha

Výživa a krmení telat

Plemena skotu chovaná v České republice

Nemoci skotu

Profesní kvalifikace

[Chovatel a ošetřovatel skotu](#) (kód: 41-044-H)

Platnost standardu od

29. 11. 2016

Obory vzdělání - poznámky

41-51-H/01 Zemědělec – farmář

41-41-M/01 Agropodnikání

41-43-M/02 Chovatelství

41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů

43-41-M/01 Veterinářství

Délka modulu (počet hodin)

40

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Složení těla hospodářských zvířat (nebo Anatomie a fyziologie hospodářských zvířat), Výživa a krmivářství (nebo Výživa a krmení hospodářských zvířat), Základy obecné zootechniky (nebo Obecná zootechnika)

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Tento modul je zpracován s využitím profesní kvalifikace Chovatel a ošetřovatel skotu. Tento modul poskytuje žákům základní znalosti a dovednosti v oblasti chovu skotu.

Očekávané výsledky učení

Očekávané výsledky učení vycházejí z kompetencí definovaných v profesní kvalifikaci 41-044-H Chovatel a ošetřovatel skotu a z výsledků vzdělávání z RVP Zemědělec – farmář:

Žák:

1. Vysvětlí situaci v chovu skotu a jeho význam.
2. Vysvětlí a dodržuje zásady BOZP a hygienické předpisy v chovu skotu a zacházení se zvířaty dle jednotlivých kategorií a typu ustájení.
3. Zhodnotí celkový zdravotní stav skotu, popíše denní kontrolu zdraví skotu dle kategorií a typu ustájení skotu.
4. Popíše a rozpozná jednotlivé druhy krmiva vhodné pro dané kategorie skotu, připraví a podá vhodným způsobem krmiva.
5. Popíše způsoby napájení skotu dle typu ustájení a na pastvině.
6. Popíše a prakticky předvede běžné ošetřování skotu s využitím vhodných pomůcek a technologií, při dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.
7. Popíše a prakticky předvede ruční dojení skotu, popíše a provede péči o mléčnou žlázu
8. Popíše a na zvířeti rozpozná příznaky říje, březosti a blížícího se porodu.
9. Popíše postup při inseminaci
10. Popíše a prakticky předvede ošetření krávy a telete po porodu. Popíše způsoby a postup při označování skotu.
11. Vysvětlí rozdíly mezi chovem skotu v režimu ekologického zemědělství a v režimu konvenčního zemědělství.
12. Vysvětlí a popíše základní veterinární a chovatelské předpisy v chovu skotu, zásady zacházení se zvířaty, zásady pohody zvířat – welfare.

Kompetence ve vazbě na NSK

41-044-H Chovatel a ošetřovatel skotu:

- Evidence a označování skotu
- Zacházení se skotem, čištění skotu
- Příprava a dávkování krmiva pro skot
- Reprodukce skotu
- Péče o zdraví skotu
- Péče o narozená telata a o jejich správný růst
- Dojení skotu

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

1. Vysvětlí situaci v chovu skotu a jeho význam

- využití v chovu skotu
- rozdělení skotu dle užitkovosti
- plemena skotu chovaná v ČR
- rozdělení skotu dle věkových kategorií a pohlaví

2. Vysvětlí a dodržuje zásady BOZP a hygienické předpisy v chovu skotu a zacházení se zvířaty dle typu ustájení a kategorie zvířat

- přístup a zacházení se zvířaty dané kategorie
  - přístup a zacházení se zvířaty dle typu ustájení
3. Zhodnotí celkový zdravotní stav skotu, popíše denní kontrolu zdraví skotu
- obvyklá onemocnění a jejich příznaky
  - zooveterinární opatření
4. Popíše a rozpozná jednotlivé druhy krmiva, připraví a podá vhodným způsobem krmiva
- jednotlivé druhy krmiva
  - krmné doplňky
  - krmná dávka
  - způsoby podání krmiva
5. Popíše způsoby napájení skotu dle typu ustájení a na pastvině
- typy napáječek
  - způsoby napájení
6. Popíše a předvede ošetřování skotu s využitím vhodných pomůcek a technologií
- vyčištění ustájení od znečištěné podestýlky
  - podestlání a příprava ustájení
  - úklid stáje
7. Popíše a prakticky předvede ruční dojení skotu. Popíše a provede péči o mléčnou žlázu
- ošetření vemene před dojením
  - ruční dojení
  - strojní dojení
  - ošetření vemene po dojení
  - defekty mléka
  - defekty vemene
  - ošetření mléka po dojení
8. Popíše a na zvířeti rozpozná příznaky říje, březosti a blížícího se porodu
- říje a její příznaky
  - březost a její příznaky
  - blížící se porod
  - příprava krávy na porod
  - fáze porodu
9. Popíše postup při inseminaci
- příprava na inseminaci
  - postup při inseminaci
10. Popíše a prakticky předvede ošetření krávy a telete po porodu. Popíše způsoby a postup při označování skotu.
- ošetření krávy po porodu
  - ošetření telete po porodu
  - způsoby označování skotu – legislativa
  - postup při označování skotu
11. Vysvětlí rozdíly mezi chovem skotu v režimu ekologického zemědělství a v režimu konvenčního zemědělství
- chov skotu v ekologickém zemědělství – legislativa
  - chov skotu v konvenčním zemědělství
12. Vysvětlí a popíše základní veterinární a chovatelské předpisy v chovu skotu, zásady zacházení se zvířaty, zásady pohody zvířat - welfare

- základní veterinární předpisy v chovu skotu – legislativa (SVS)
- základní chovatelské předpisy v chovu skotu – legislativa (ČMSCH)
- zásady zacházení se zvířaty
- zásady pohody zvířat - welfare

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

Metody slovní:

- monologické metody (popis, vysvětlování, výklad),
- dialogické metody (rozhovor, diskuse),
- metody práce s učebnicí, knihou, odborným časopisem (např. Náš chov)

Metody názorně demonstrační:

- pozorování pracovních činností ve stáji, při ošetřování skotu a při dojení
- předvádění jednotlivých pracovních operací,
- demonstrace obrazů statických,
- projekce statická a dynamická.

Metody praktické:

- nácvik pracovních dovedností,
- pracovní činnosti (práce ve stáji, práce v dojárně),
- grafické činnosti.

Žák v rámci teoretické a praktické výuky:

1. Vysvětlí situaci v chovu skotu a jeho význam.

- vysvětlí současnou situaci v chovu skotu
- popíše rozdělení skotu dle užitkovosti, k jednotlivým typům užitkovosti přiřadí a popíše plemena skotu chovaná v ČR
- popíše a vysvětlí kategorie skotu dle věku a pohlaví.

2. Vysvětlí a dodržuje zásady BOZP a hygienické předpisy v chovu skotu a zacházení se zvířaty dle typu ustájení a kategorie zvířat.

- popíše správný a bezpečný přístup ke skotu dané kategorie
- popíše a vysvětlí zásady BOZP v chovu skotu
- popíše zacházení ze zvířaty s přihlédnutím k typu ustájení a kategorii zvířat

3. Zhodnotí celkový zdravotní stav skotu, popíše denní kontrolu zdraví skotu dle kategorií a typu ustájení skotu.

- popíše průběh denní kontroly zdravotního stavu dané kategorie skotu
- popíše projevy zdravého skotu a případné projevy a příznaky skotu nemocného
- vyjmenuje základní choroby a defekty vyskytující se v chovu skotu
- popíše příznaky jednotlivých chorob a zooveterinární opatření při jejich výskytu

4. Popíše a rozpozná jednotlivé druhy krmiva vhodné pro dané kategorie skotu, připraví a podá vhodným způsobem krmiva.

- vyjmenuje, popíše a rozpozná jednotlivé druhy krmiva a krmné doplňky podávané skotu, rozdělí druhy krmiva dle cílové kategorie skotu
- popíše a vysvětlí úpravu jednotlivých druhů krmiv
- předvede přípravu krmné dávky dle zadání a vhodným způsobem ji podá zvířatům

5. Popíše způsoby napájení skotu dle typu ustájení a na pastvině.

- vysvětlí nutnost pravidelného napájení skotu a popíše nároky na kvalitu vody vhodné k napájení
- popíše způsoby napájení skotu dle způsobu ustájení
- popíše způsoby napájení skotu na pastvině

6. Popíše a prakticky předvede běžné ošetřování skotu s využitím vhodných pomůcek a technologií, při dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.

- popíše a prakticky předvede ošetřování jednotlivých kategorií skotu dle typu ustájení
- vysvětlí dodržování bezpečnosti a hygieny práce při ošetřování skotu
- předvede vyčištění ustájení od znečištěné podestýlky a exkrementů
- předvede podestlání ustájení dle daného druhu podestýlky
- předvede a popíše celkový konečný úklid stáje dle způsobu ustájení

7. Popíše a prakticky předvede ruční dojení skotu, popíše a provede péči o mléčnou žlázu.

- popíše a předvede ošetření vemene před dojením
- popíše a předvede ruční dojení skotu
- popíše strojní dojení skotu
- popíše a předvede ošetření vemene po dojení
- popíše možné změny v mléce, vysvětlí způsob manipulace a ošetření defektního mléka
- popíše možné změny na vemeni, vysvětlí rizika spojená se změnami na vemeni
- popíše a předvede ošetření mléka po nadojení

8. Popíše a na zvířeti rozpozná příznaky říje, březosti a blížícího se porodu.

- popíše a na zvířeti rozpozná příznaky říje
- popíše a na zvířeti rozpozná příznaky březosti
- popíše a na zvířeti rozpozná příznaky blížícího se porodu
- popíše přípravu krávy na porod
- popíše a předvede přípravu na porod
- popíše jednotlivé fáze porodu

9. Popíše postup při inseminaci.

- popíše přípravu samice na inseminaci
- popíše postup při inseminaci

10. Popíše a prakticky předvede ošetření krávy a telete po porodu. Popíše způsoby a postup při označování skotu.

- popíše a prakticky předvede ošetření krávy po porodu
- popíše a prakticky předvede ošetření telete po porodu
- popíše způsoby označování skotu
- popíše postup při označování skotu

11. Vysvětlí rozdíly mezi chovem skotu v režimu ekologického zemědělství a v režimu konvenčního zemědělství.

- popíše podmínky chovu skotu v režimu ekologického zemědělství
- vysvětlí rozdíly mezi chovem skotu v režimu ekologického zemědělství a režimu konvenčního zemědělství

12. Vysvětlí a popíše základní legislativní předpisy v chovu zvířat.

- vysvětlí a popíše základní veterinární předpisy v chovu skotu
- vysvětlí základní chovatelské předpisy v chovu skotu
- vysvětlí a popíše zásady zacházení se zvířaty dle SVS
- vysvětlí a popíše zásady pohody zvířat - welfare

Zařazení do učebního plánu, ročník

2. nebo 3. ročník

V případě předmětového uspořádání ŠVP doporučujeme modul zařadit do vyučovacího předmětu zaměřeného na chov zvířat a do odborného výcviku nebo praxe.

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemné a ústní zkoušení.

- Ověřování probíhá ústně a písemně v rámci teoretické výuky ve vyučovacím předmětu zaměřeném na výuku chovu skotu.
- Hodnoceno je využívání odborné terminologie, odborná správnost odpovědí a schopnost aplikace poznatků z výuky příbuzných předmětů.

Praktické zkoušení zvládnutí činností při práci se zvířaty a při dojení.

- V rámci výuky odborného výcviku (nebo praxe) jsou ověřovány především praktické dovednosti formou praktického předvedení žáky.
- Důraz je kladen na odbornou správnost, samostatnost, přístup ke zvířatům a dodržování bezpečnosti a hygieny práce.
- Hodnoceny jsou také dovednosti organizace práce při ošetřování skotu.

Kritéria hodnocení

Vysvětlí situaci v chovu skotu a jeho význam

Výborně: Žák samostatně vysvětlí situaci v chovu skotu v současné době. Popíše rozdělení skotu dle užitkovosti k jednotlivým typům užitkovosti. Přiřadí a popíše plemena skotu chovaná v ČR. Popíše a vysvětlí kategorie skotu podle věku a pohlaví, 100–90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Vysvětlí a dodržuje zásady BOZP a hygienické předpisy v chovu skotu a zacházení se zvířaty dle jednotlivých kategorií a typu ustájení

Výborně: Žák popíše správný a bezpečný přístup ke skotu dané kategorie. Popíše a vysvětlí zásady BOZP v chovu skotu. Popíše zacházení se zvířaty s přihlednutím k typu ustájení a kategorii zvířat. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Zhodnotí celkový zdravotní stav skotu, popíše denní kontrolu zdraví skotu dle kategorií a typu ustájení skotu

Výborně: Žák popíše průběh denní kontroly zdravotního stavu dané kategorie skotu. Popíše projevy zdravého skotu a případné projevy skotu nemocného. Vyjmenuje základní choroby a defekty vyskytující se v chovu skotu. Popíše příznaky jednotlivých chorob a zooveterinární opatření při jejich výskytu. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Popíše a rozpozná jednotlivé druhy krmiva vhodné pro dané kategorie skotu, připraví a podá vhodným způsobem krmiva

Výborně: Žáka vyjmenuje, popíše a rozpozná jednotlivé druhy krmiva a krmné doplňky podávané skotu, rozdělí druhy krmiva dle cílové kategorie skotu. Popíše a vysvětlí úpravu jednotlivých druhů krmiv. Předvede přípravu krmné dávky dle zadání a vhodným způsobem ji podá zvířatům. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Popíše způsoby napájení skotu dle typu ustájení a na pastvině

Výborně: Žák vysvětlí nutnost pravidelného napájení skotu a popíše nároky na kvalitu vody vhodné k napájení. Popíše způsoby napájení skotu dle způsobu ustájení. Popíše způsoby napájení skotu na pastvině. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Popíše a prakticky předvede běžné ošetřování skotu s využitím vhodných pomůcek a technologií, při dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce

Výborně: Žák popíše a prakticky převede ošetřování jednotlivých kategorií skotu dle typu ustájení. Vysvětlí dodržování bezpečnosti a hygieny práce při ošetřování skotu. Předvede vyčištění ustájení od znečištěné podestýlky a exkrementů. Předvede podestlání ustájení dle daného druhu podestýlky. Předvede a popíše celkový konečný úklid stáje dle způsobu ustájení. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Popíše a prakticky předvede ruční dojení skotu, popíše a provede péči o mléčnou žlázu

Výborně: Žák samostatně popíše a předvede ošetření vemene před dojením, popíše a předvede ruční dojení skotu, popíše strojní dojení skotu, popíše a předvede ošetření vemene po dojení, popíše možné změny v mléce, vysvětlí způsob manipulace a ošetření defektního mléka, popíše možné změny na vemeni, vysvětlí rizika spojená se změnami na vemeni. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Popíše a na zvířeti rozpozná příznaky říje, březosti a blížícího se porodu

Výborně: Žák samostatně popíše příznaky říje, vyhledá plemenici v říji ve stádu, popíše délku a příznaky březosti a popíše příznaky blížícího se porodu a předvede přípravu na porod. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Popíše postup při inseminaci

Výborně: Žák popíše přípravu samice na inseminaci, popíše postup při inseminaci. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Popíše a prakticky předvede ošetření krávy a telete po porodu. Popíše způsoby a postup při označování skotu

Výborně: Žák samostatně popíše a prakticky předvede ošetření telete po porodu, popíše a prakticky předvede způsoby ošetření krávy po porodu. Popíše způsoby označování telete a popíše postup při označování. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Vysvětlí rozdíly mezi chovem skotu v režimu ekologického zemědělství a v režimu konvenčního zemědělství

Výborně: Žák popíše podmínky chovu skotu v režimu ekologického zemědělství, vysvětlí rozdíly mezi chovem skotu v režimu ekologického zemědělství a režimu konvenčního zemědělství. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Vysvětlí a popíše základní veterinární a chovatelské předpisy v chovu skotu, zásady zacházení se zvířaty, zásady pohody zvířat – welfare

Výborně: Žák vysvětlí a popíše základní veterinární předpisy v chovu skotu, vysvětlí základní chovatelské předpisy v chovu skotu, vysvětlí a popíše zásady zacházení se zvířaty dle příslušné legislativy, vysvětlí a popíše zásady pohody zvířat welfare. 100-90 % odpovědí bude správných

Chvalitebně: 89–75 % odpovědí bude správných

Dobře: 74–60 % odpovědí bude správných

Dostatečně: 59–46 % odpovědí bude správných

Doporučená literatura

ROZMAN Josef, KONDRÁD Jan, MALINA Josef, Chov zvířat 1: učebnice pro střední zemědělské školy. Praha: Credit, 1999, ISBN:80-902295-8-1

STUPKA Roman a kol., Chov zvířat. Praha: Powerprint, 2013, ISBN: 978-80-87415-66-5

BOUŠKA, Josef. Chov dojeného skotu. Praha: Profi Press, 2006. ISBN 80-86726-16-9.

ZAHRÁDKOVÁ, Radka a kol.: Masný skot od A do Z, 1. vydání, Praha 2009, ISBN 978-80-254-4229-6

HROUZ, Jiří. Etologie hospodářských zvířat. Vyd. 2., nezměn. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2012. ISBN 978-80-7375-620-8.

VOŘÍŠKOVÁ, Jarmila. Etologie hospodářských zvířat. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2001. ISBN 80-7040-513-9.

PAVLŮ, Vilém. Základy pastvinářství. Praha: Výzkumný ústav rostlinné výroby, [2001].

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV NSK - Odborné vzdělávání ve vztahu k NSK

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Mičková. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.